

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ АБДУЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«19» май 2002 ел

№ 09

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенә территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 170 статьясы, Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары нигезендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенә Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. «2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын расларга (кушымта бирелә).
2. Әлегә карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) урнаштырырга.
3. Әлегә карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.
4. Әлегә карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Житәрчесе

Handwritten signature

Р.Х.Сафина

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитетының 2022 елның «19» майда 09 номерлы карарына кушымта

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасы

2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчы	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Иске Абдул авыл жирлеге жирләрән саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны тормышка ашыру
Программаның билгеләнеше	Иске Абдул авыл жирлеге жирләрән саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2022-2024 еллар
Көтелгән нәтижеләр	Жирләрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, бозылган жирләрне торгызу, халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту	Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны тормышка ашыру механизмы	Жир хужаларының һәм кулланучыларның жирләрне саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча эшчәнлеген координацияләү Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программага кирәк булганда төгәллек кертелә
Финанслау чыганагы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты хисабына башкарыла. Муниципаль берәмлек бюджеты хисабына программаны финанслау күләме 3 мең сум тәшкил итә. 2022 ел – 1 мең сум. 2023 ел – 1 мең сум. 2024 ел – 1 мең сум.

1. Муниципаль программаны тормышка ашыруның агымдагы торышы характеристикасы һәм тиешле өлкәсенен төп проблемалары

Жир – әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөнъясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыктары һәм аның башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне кулланмыйча һәм сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки якын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы – туфрақ жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексы экологик яктан начарланачак.

«2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенә жирләреннән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба – Программа) жирләргә куллану һәм саклау өчен икътисадны ныгыту максатында жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәмин итә торган уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур күләмнән төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсез эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөнъясы, жирме, экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа кулланучы буларак һәм хужасыз караш ул башкара торган функцияләргә бозылуына, табигый үзлекләргә кимүенә китерә.

Жирләргә саклау жирдән рациональ файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Иске Абдул авыл жирлегенен тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм анда яшәүчеләргә экологик имин тормышы хәзерге этапта жирләргә саклау һәм файдалану проблемаларын хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлегенә дәрәжәсендә жирләргә саклау һәм файдалану буенча жирле проблемаларны мөһим хәл итәргә мөмкин, шуның белән бергә, хәзерге вакытта яшәүчеләргә генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлегенә территориясендә төрле рәхсәт ителгән файдаланудагы жир кишәрлекләре бар.

Аеруча кыйммәтле жирләр булып авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы файдалануындагы жирләр тора.

Жирлек территориясендә көтүлекләр культура-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыктар тарафыннан файдаланыла.

Көтүлек азыгын барлык кулланучыларны да исәпкә алып, табигый көтүлекләр кимеми. Жирлектәге барлык көтүлекләрдә диярлек яшеллек артыгы белән.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүпләкләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып Иске Абдул авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылыгы һәм контрольдә булуы, нәтижәләгә тора.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләрне һәм туфракларны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- куллану эшчәнлеген оптимальләштерү;
- жирләрдән рациональ файдалану һәм саклау нәтижәләгә күтәрү;
- яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләүне, пычратуны, чүпләүне, бозуны, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, рациональ кулланылмый торган яисә максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмый торган һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану нигезендә файдаланылмый торган жирләрне, жирләрнең башка характеристикаларын ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлегә программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яна жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, нәтижәдә, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

Программаны тормышка ашыру срогы 2022-2024 еллар.

3. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Иске Абдул авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклауның һәм файдалануның нәтижелелеген арттыру буенча чаралар планлаштырылган.

N	Чаралар исеме	Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (сум)	Башкаручы	Үтәү вакыты	Жаваплы зат
1.	Авыл хужалыгы файдалануындагы жирләрне агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән һәм зарарлы организмнардан саклау буенча чаралар үткөрү	Жирле бюджет: 2022 ел – 500 сум. 2023 ел – 500 сум. 2024 ел – 500 сум.	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	Башкарма комитет житәкчесе
2.	Деградациягә, пычрануга, чүпләнүгә дучар булган, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысында бозылган жирләрне яхшыртуны һәм торгызуны тәмин итү	Жирле бюджет: 2022 ел – 500 сум. 2023 ел – 500 сум. 2024 ел – 500 сум.	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	Башкарма комитет житәкчесе